

7/2309

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Dernekler Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.050.DDB.0000007/ 1776
(610)/2008

02/06/2008

Konu : Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 18.03.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.
0.10.00.02-7/2309-4425/9536 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 21.03.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-46-17/1252 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazı ekinde gönderilen, İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/2309 sayılı soru önergesinin 5 nolu bölümünde bahsi geçen Milletvekili Osman YAĞMURDERELİ ile ilgili hususlar hakkında, Ankara Valiliği'nden alınan 02.05.2008 tarihli yazıda, Milletvekili Osman YAĞMURDERELİ'nin Türkiye Kızılay Derneği'nin 28.04.2007 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyeliğine seçildiği, ancak 11.02.2008 tarihli dilekçesi ile yönetim kurulu üyeliğinden istifa ettiği, bu hususun da 07.03.2008 tarihli yönetim kurulu kararında belirtildiği anlaşılmıştır.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlarla ilgili olarak Türkiye Kızılay Derneği'nden alınan 07.04.2008 tarihli yazı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

EKLER:

- 1- T.K.D'nin 07.04.2008 tarihli yazısı (2 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

(Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne)

TÜRK KIZILAYI

1868

**TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
GENEL MÜDÜRLÜK**

Yönetim Hizmetleri Hukuk Birimi

Ataç 1. Sokak No:32 Yenisehir 06420 Ankara,

Tel: (0312) 430 23 00 Faks: (0312) 430 01 75 – 433 05 31

www.kizilay.org.tr

Sayı :D.50.0.KZY.0.30-747

Konu : Soru önergesi hk.

07.04.2008 005260

**T.C
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NA**

İlgi; 02.04.2008 tarih ve B050DDB0000007/1089(610)/2008 sayılı İstanbul Milletvekili Hasan Macit'e ait 7/2309 sayılı soru önergesi hakkındaki faksınız;

İlgide belirtilen soru önergesi ile ilgili olarak, önergede yer alan hususlardan; hukukçularımız tarafından cevaplanabilecek olanlara ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.Buna göre;

1- Gerek ülkemizin Avrupa Birliğine katılmasına ilişkin olarak hazırlanan uyum yasalarına, gerekse Dernekler Kanununda yapılan değişiklikler kapsamında sivil toplum örgütlerinin kendileri tarafından hazırlanan tüzükleri uyarınca yapılandırılacağı ve yönetileceği öngörülmüştür. Bu kapsamda da konu Anayasa Mahkemesi tarafından değerlendirilmiş ve "...dernek kurma özgürlüğü, derneğin kuruluş sözleşmesi niteliğindeki tüzüğünü kendisinin oluşturması, değiştirmesi, organlarını belirleyebilmesi, organlarının iradeleri dışında ancak mahkeme kararıyla kapatılabilmesi gibi güvenceleri kapsadığı,... Dernek tüzel kişiliğinin kurucu unsurlarının derneğin tüzük ve organları olduğu, derneklerin kuruluş sözleşmesi niteliğindeki tüzüklerini kendilerinin oluşturabilecekleri, değiştirebilecekleri, organlarını belirleyebilecekleri, organlarının iradeleri dışında derneklerin ancak mahkeme kararıyla kapatılabilecekleri...."(Anayasa Mahkemesinin 24.12.2003 tarih ve 2002/43E.,2003/103K sayılı, 13.07.2004 tarih, 2004/52E.,2004/94K sayılı kararları)

Yine yukarıda bir kısmına yer verilen Anayasa Mahkemesinin 13.07.2003 tarih,2004/52E.,2004/94K. Sayılı kararı ile 2908 sayılı Dernekler Kanununun 71. maddesinin 4552 sayılı yasa ile değiştirilen ikinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) alt bendi ile Bakanlar Kuruluna verilen "Organlarının görevlerine son vermeye ve bunların görevlerini yerine getirmek üzere geçici kurullar oluşturma" yetkisi iptal edilmiştir.

Ertan Gönen tarafından açılan Danıştay 10.Dairesinin 2004/1675 E. Sayılı dosyasında, 27.06.2006 tarihinde verilen karar ile de; Anayasa Mahkemesinin kararı gerekçe gösterilerek "dava konusu 13.10.2003 tarih ve 2003/6256 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının davacıya ilişkin kısmının iptaline" karar vermiştir.

Ancak gerek bu kararın gerekçesi ve gerekse anılan Anayasa Mahkemesi kararı gereğince Danıştay 10.Dairesi tarafından verilen kararın uygulanması fiilen imkansızdır. Nitekim, bu dava Başbakanlık ve İçişleri Bakanlığı aleyhine açılmış olup, kararın bu idareler tarafından uygulanması gerekmektedir. Ancak Anayasa Mahkemesinin , 13.07.2004 tarih, 2004/52E.,2004/94K sayılı kararıyla 2908 sayılı Dernekler Kanununun 71. maddesinin 4552 sayılı yasa ile değiştirilen ikinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) alt bendinin Anayasaya aykırı olduğuna ve iptaline karar verildiğinden artık Bakanlar Kurulunun Ertan Gönen'i göreve başlatma gibi bir yetkisi de bulunmamaktadır. Yetkinin bulunmadığı bir durumda da yetkinin kullanılmadığından söz etmek de mümkün değildir. Nitekim ortada yasal bir imkansızlık söz konusudur.

Nitekim anılan Bakanlar Kurulu kararı, haklarında teftiş raporları ile de sabit pek çok usulsüzlük ve yolsuzluk iddiaları bulunmaları sebebi ile Türkiye Kızılay Derneği Yönetiminin görevden alınarak yerine geçici kurullar oluşturmaya ilişkindir. Ancak, Türkiye Kızılay Derneği halen Bakanlar Kurulu kararı ile göreve getirilen geçici kurullar tarafından değil ve fakat **Türkiye Kızılay Derneği'nin Tüzüğü doğrultusunda gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul tarafından özgür ve serbest bir seçim ortamında göreve gelen Kurullar tarafından yönetilmektedir.**

Bu nedenle ortada Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş bir tasarrufun hukuka aykırı bir şekilde uygulanması şeklinde bir ısrar söz konusu değildir.

2- İkinci maddede yer alan hukuk devleti ile ilgili değerlendirmeye tarafımızdan katılmaktadır. Nitekim bu görüşlerimizde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir. Buradaki idari tasarrufun kaynağı milletvekilinin mensubu olduğu partinin de ortağı olduğu koalisyon hükümeti Bakanlar Kurulunun aldığı karardır. Merhum Başbakan Sayın Bülent Ecevit'in talimatı ile Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yapılan inceleme sonucunda hazırlanan M-25 sayılı Teftiş raporu sonucunda; Türkiye Kızılay Derneğinin halen yürürlükte bulunan tüzüğü ile faaliyetlerine devam etmesinin **kamu çıkarlarına uygun olmadığı ve BU NEDENLE KAMU YARARI VE KURUMUN YENİDEN YAPILANDIRILMASINI SAĞLAMAK BAKIMINDAN** Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü'nün Bakanlar Kurulunca iptal edilmesinin uygun olacağı,

Kızılayla ilgili yeni düzenleme yapılmaya kadar görevlendirilecek GEÇİCİ BİR YÖNETİM TARAFINDAN KURUMUN YÖNETİLMESİNİN VE YENİDEN YAPILANDIRILMASININ YARARLI OLACAĞI belirtildikten sonra, sorumlular hakkında gerekli savcılık soruşturmalarının yapılması öngörülmüştür.

Sayın merhum Bülent Ecevit'in bu talimatı ve Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan rapor gereği zorunlu olarak, hükümet değişikliği doğrultusunda yeni oluşan Bakanlar Kurulu tarafından icra edilmiştir. Bu doğrultuda, rapor gereği yapılarak, Ertan Gönen ve arkadaşları görevden el çektiler ve haklarında gerekli yasal işlemler yapılmıştır.

Bu itibarla idarenin devamlılığı ilkesi gereğince yapılmış olan işlemlerde hukuk normlarına aykırılıktan söz etmek mümkün değildir.

3- Üçüncü maddede yer alan sorunun tarafımızdan bu aşamada cevaplandırılması mümkün değildir.

4- Yukarıda da belirttiğimiz üzere, sivil toplum örgütlerinin yönetim kurullarının oluşması örgütün genel kurullarınca kararlaştırılmaktadır. Bu doğrultuda da Türkiye Kızılay Derneği halen Genel Kurul tarafından seçilen Yönetim Kurulu tarafından yönetilmektedir. Kaldı ki, görevden alma işleminin tesis edildiği dönemin Yönetim Kurulu Başkanı çeşitli suç niteliği taşıyan eylemler nedeniyle 4616 sayılı 23 Nisan 1999 tarihinde kadar işlenen suçlardan dolayı şartla salıvermeye, dava ve cezaların ertelenmesine dair Kanundan yararlanmış olup, yargıda aklanmamıştır. Yalnızca Danıştay 10.Dairesi tarafından Anayasa Mahkemesi kararı gerekçe gösterilerek iptal kararı verilmiştir. Diğer yandan adı geçen Genel Merkez Kurulu kararı ile Dernek üyeliğinden ihraç edilmiş ve ihraç kararı da yargı kararına bağlanmıştır.

Bu itibarla üyelik sıfatı taşımayan kişilerin, olmayan bir yetkiyle tüzel kişiliğin yönetim kurulu üyeliğine atanması düşünülemez.

Beşinci ve altıncı maddelerde yer alan soruların muhatabı Türkiye Kızılay Derneği olmadığından, bu sorulara tarafımızdan cevap verilmemektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer TAŞLI
Genel Müdür